

Выль бөржысан сістема серті СССР-са Верховнөй Сöветö бөржысом кежлө партійнөй органдызацияласлон лёсөдчом да колана **ногон** партійно-політической уж перестроїтом

ВКП(б) ЦК Пленум вылын жадиев юртлөн доклад 1937-од 26-од Февраль

куны сомын асланыс партійнөй органдызация вөзын. Мілан уна сөветскөй работнікјас сіјө јөз піс, кодјас сетсбы бүрократизмлан, кодјаслди ем ужас гырыс тырмытторјас, дасбо даспбв отчитаңтыны асланыс уж јылыс партійнөй комитет бүро вөзын, венгідік семејнөй кругын, сөветса пленум выль петбм пидди, ассб крітікуйтәм да массајаслы крітікуйтәм кывзбм пыдди. Кывкуттәмлөн ташбм практикалды коло помавны.

Сізімөд-кө, мілан странаса політической олөмьын поворот возглавитом да демократической бөржысомјас обеспечітом — сіјө ем, мыж мілан партійнөй органдызацияаслы оз көв вічыны, кор массајас најёс улышсан јёткыштасны крітика да міланлыс кандидатурајасос вештөм күза, а долженёс асынс лоны журнуодысјасон крітікуйтәмн да тујтөм кандидатурајасос вештөмн, гүсөн гөлосујтігөн налыс провалітчомс вічыстыг. Сек-жө мілан партійнөй органдызацияас долженёс велөдчыны торјодны дружеской крітика враждебнөю. Мілан оз шоча овлывлы сірі, мыж мілан сөветскөй органдызацияас ужын торја тырмытторјасон да ізвращеніејасон ужалыс јөзлөн недоволствутом донявсод да відлавсб кыз враждебнөй крітика. дружеской крітикас, коди мукод дыржыс овлывлө зев јөс, врагон крітікуйтәмн торјодны күжбымс требујтә мілан партійнөй органдызацияасан партійно-політической вогпітаніеъ вылын уровен да ыжыд чуткост.

Выль бөржысомјас дыржі вермасны лоны враждебнөй елементјасон мілан кандидатыаслы паныда агітација нүодны зілөмјас. Мілан работнікјаслы көвмывлө нүодны не еща сөкыд кампаңијејас заготовітелнөй уж, строителство да с. в. уна сікас участокјас вылын, а ташом са-

ма кампаңијејасыс оз овлывлыны мыжкомунда нажімтөг. Тажо пырё рабочөй класслыс фіктатурасо гөгөрвоом. Ми ог откаждитчој сіјө нажімсис і вою, і волі ескө тешкофын сыйс откаждитчыны. Лоас, төдомысөн тажо віз күзасын мілан работнікјаслыс быдсама пөлөс тырмытмассо пөлтөм күза демагогия. Горныс мунё мілан сельсоветчикјас, рајисполкомшщикјас да с. в. кодјас јылыс. Партийнөй органдызацияаслы коло кужны бостны тажо јөсөн доржом улө. Тајөс оз поz вунөдны төдвылыс.

Көкжамысөд-кө, беспартійнөй жас јылыс вопрос. Волі ескө зев вреднөйн да опаснөйн, выль бөржысомјас дыржі-кө ескө зои вольома сіјө ошыбкајассо, кодјас воліны бөржысомјас важса практикаын да кодјас воліны беспартійнөй кандидатјас дінө невнимательнөя вірдомын, кор сөветјасын партійнөй вілжаніе обеспечітом могоыс беспартійнөй кандидатјас ез пөлзүйтчылыны колана вілжаніе да отсөгөн, кодјас петоны велкодлом да массајаскод житөд большевистскөја гөгөрвоом подувјасыс. Кутөј төдвыланыд, мыж мілан странасын коммунистјасыс кык міллон, а беспартійнөй жасыс „неуна“ унжык. Сіз-кө, мі долженёс, көсжам-кө журнуодын бөржысомјасас, јонмөдны ассыным вілжаніеномс да беспартійнөй жаскод житөд жасын да поддержіваеты, а не вештыны бокоб беспартійнөй кандидатурајасо, кодјас пөлзүйтчоны массајассан доверіеён.

Ташом откымын вопросјасы, кодјас інмөн бөржысомјас кежлө лөсөдчомөн велкодлом да лөсөдчомс котыртөм. Наджо сувтісны мілан вочо не кыз ылыша перспективас, а кыз боевөй, нөті нүжідны поэтом да талуня мояс.

Партийнөй органдылыс выборност нарушитом оз лөсав большевізм органдызационнөй прінципјаскод

Мыж коло павіјасан си могоыс, медым сіјө вермас сувтны журнуодысн выль, помөз, демократической бөржысомјасын? Күшомөг главнөй усслвијејасыс, кодјас обеспечівајтөнны странаса політической олөмьын поворотон партійалыс велкодломс?

Та могоыс коло, медым партія ачыс нүодык последовательнөй демократической практика, медым ачыс помөз нүодык партія пыщкесса олөмьын демократической централізм-лыс подувјасо, кыз сіјөс требујтә мілан партійалын устав, медым партійалын аслас воліны колана условиејас, кодјас берві партійалын став органдыасыс волімы есеки бөржомајасон, ме-

дым крітика да аскрітика партія пыщкын паскаліс тырвыјо, медым партійнөй органдызационнөй партійнөй массајас вөзын кывкуттәмис волі полнө да медым ачыс партійнөй мас-сасыс тырвыјо волі актівітрујтөм.

Ленінізм велодо, мыж рабочөй класслон вөзмөстчом кыла ломыс, кодоц мі вілам шеддени сөветскөй демократізм помөз нүодомон,—серізен нөті ыжыд фел. Сы могоыс, медым кыпдны рабочөй класслыс вөзмөстчомс, коло медвөз активітрујтны партіяас асс. Коло, медым партія ачыс зумыда да решишельноја сувтіс партія пыщкесса демократія туј

яјас кыскісны мілан строителство вопросјас обсуждајтөмө партіялыс паскыд массајас, кодјас вочоны мілан партіялыш судбас. Сытөг ынном і сөркітти рабочөй классо активітрујтөм јылыс. Тајө велодо міланөс Сталин јорт.

Пое-б шуны, мыж мілан став партійнөй органдызацияас да сөс-кін піртны олөм тажо условиејас да мыж најо перестроїтісны-ын демократіческой лад выло?

Жал, но тажо тырвыјо ескөдомен шуны оз поz.

Күшомөг фактјас, кодјас вісталоны си јылыс, мыж тажо оз поz шуны тырвыјо ескөмөн?

Та јылыс вістало откымын органдызацияасын партіялыш устав да партія пыщкесса демократізмлю подувјас нарушајтана практика.

Күшомөг тажо нарушењејасыс?

Партія уставон, кыз төдса щоқтыссо нүодны бөржысомјас первінөй органдызацияас комитетјас отчыд воян, карса да рајонјасса комитетјас отчыд воян, областјасса, країјасса комитетјас да национальнөй компартијасса Централнөй Комитетјас—отчыд воян жынжонын. Таң вістало устав.

Візодлыны-кө практика выло, то фактјасыс вісталоны си јылыс, мыж уставыс тажо требованиејесо нарушитома мілан веъ уна органдызацияасын. Бөржаса кык-кујім во чөжон областјасса, країјасса комитетјас да нацкомпартијасса ЦК-јас бөржомыс нүодысіліс сомын сіјө органдызација жасын, кодјас котыртісны вальыс, выль областјас котыртөмкод житөдін (Калінінскөј, Краснојарскөј, Омскөј, Оренбургскөј да Ярославскөј органдызацияас). Мілан унжык областјасса, країјасса комитетјас да нацкомпартијасса ЦК-јас, горкомјас, рајкомјас да первінөй парткомітетјас существутоны партія XVII-д сіездоан, мөдногон-кө сіјө кадоан, кор муніс шартер-ганјас бөржасан общијо кампаңије. Тајө положениејесо ісклученіеин лооны, кыз мі вісталі-ын, выль країјас да областјас, а сіз-жо рајонувса да карјасса торја органдызацияас, медгас бөржысомјас ужын провалјаскод житөдін.

Сіз-кө мілан партійалыс за-конјасс пүткылтому, көт мі клаутичам да божітчам уставон, аубрітам сіјөс кружокјасын, партдокументјас прöверајтігөн да вежлалігөн требујтілім партіјаса шленјаслыс устав төдом. Артмө, мыж мі азным леңни поэтому міберальноја относітчам мілан асланым партійнөй законјас дінө.

Мілан партійалын устав що-

са став велкодлыс органдызационнөй шуны оз улөшыс выборност. Тајөс требујтө мілан партія органдызационнөй строєніелөн основнөй прінцип—демократіческой централізмн прінцип.

Партія уставлон 18-од параграф вістало, мыж „Партія органдызационнөй стројеніелөн руковофашшөй прінципыс ем демократіческой централізм, коди лоб:

а) партія став руковофашшөй органдызационнөй шуны оз улөшыс выборност;

б) партійнөй органдызационнөй асланыс партійнөй органдызацияасын веъ піртни періодіческој отчытвайтчом;

в) чорыд партійнөй фісіпли-на да еща жыклөн унжыкы подчијајтчом;

г) вылысса органдызационнөй решіејас улысса органдызасы да партіјаса став шленјаслы кышшутөг објазателнөйс“.

Мілан партійалыс тажо основнөй органдызационнөй прінципсө веъна органдызацияасын нарушитома. Пленумса шленјаслы, буракб, төдса-кін күшом вреднөй последствијас бөржом партійнөй фелөлы ваяжидic партійалыш устав нарушајтана практика Кіевскөј, Азово-Черноморскөј да мукод органдызацияасын, көні выборностыс вештөм боксаң устав вунөдомыс ваяжидic партійнөй уж леңни поэтому ендөдом да отсаліс руковофашшөй партійнөй органдызасо враждебнөй елементјаслыс сујом.

Выборност боксаң мілан партійалыс устав тажом зев серізен нөті нарушитом ем уна оікас работнікјас да парткомјаса, рајкомјаса, горкомјаса, обкомјаса, крајкомјаса да нацкомпартијасса ЦК-јасса пленумыас шленјасо оправдайтны ынномын поэтому кооптірујтімлөн паскалом.

ВКП(б) ЦК распор'аженіејин імеітчыс даннөйјас вісталоны, мыж кооптацијалын вреднөй практикаыс вужјассома да пирома пидд. Кооптацијалын практика нарушито партіјаса шленјаслыс законнөй правосо участвујтны ассыныс руковофашшөй органдызас бөржомын. Од кооптірујтігөн партіјаса шленјас лішајтчоны почанлуныс участвујтны бөржысомјасын, почанлуныс вештыны шогмұтому кандидатјас, налож мінеңіјеси вообщіе оз жавасы си вөсна, мыж кооптірујтімлесін паскалом вылын.

Кооптација пріменејтсб зев паскала. Тајө вісом, кодін страдајтчоны веъна органдызацияас.

Обкомјасын, крајкомјасын да нацкомпартијасса ЦК-јасын

(Возо візод којмод дістбек.)

